

Padomes secinājumi par Baltkrieviju

1. Padome, atgādinādama savus 2011. gada 31. janvāra, 2011. gada 20. jūnija, 2012. gada 23. marta un 2012. gada 15. oktobra secinājumus, uzsver, cik lielu nozīmi tā piešķir attiecībām ar Baltkrievijas Republiku un tās tautu.
2. Tajā pašā laikā Padome joprojām ir nobažījusies par situāciju Baltkrievijā cilvēktiesību jomā un atgādina, ka ES un Baltkrievijas attiecībām vajadzētu būt balstītām uz kopējām vērtībām, it sevišķi cilvēktiesību ievērošanu, demokrātiju un tiesiskumu.
3. Padome atzinīgi vērtē to, ko Baltkrievija pēdējo divu gadu laikā paveikusi un kas ir bijis ieguldījums ES un Baltkrievijas attiecību uzlabošanā, piemēram, Baltkrievijas proaktīvo dalību Austrumu partnerībā un starpposmā modernizācijas jautājumos, ES un Baltkrievijas cilvēktiesību dialoga atsākšanu, sarunu sākšanu par vīzu atvieglotas izsniegšanas un atpakaļuzņemšanas nolīgumiem un par mobilitātes partnerību, aktīvu sadarbības turpināšanu digitālo tirgu saskaņošanā un sadarbības nolīguma parakstīšanu par agrinās brīdināšanas mehānismu enerģētikas nozarē. Padome arī augstu vērtē Baltkrievijas konstruktīvo lomu reģionā.
4. Visu atlikušo politiskodzīto atbrīvošana 2015. gada 22. augustā bija ilgi pārdomāts solis, uz kuru ES bija neatlaidīgi aicinājusi. Reaģējot uz šo atbrīvošanu un 2015. gada 11. oktobra prezidenta vēlēšanām, kuras notika gaisotnē bez vardarbības, un ņemot vērā vispārējo ES un Baltkrievijas attiecību stāvokli, Padome 2015. gada oktobrī piekrita uz četriem mēnešiem apturēt lielāko daļu ierobežojošo pasākumu.
Padome atzīst, ka ES un Baltkrievijas attiecībās ir iespējams attīstīt pozitīvu darba programmu un ka vairākās jomās progresu var sekmīgāk sasniegt ar efektīvākiem saziņas kanāliem.
5. Šajā sakarībā Padome vienojas, ka ES nepagarinās ierobežojošos pasākumus attiecībā uz 170 personām un trim uzņēmumiem, kuru iekļaušana sarakstā šobrīd ir apturēta. Padome turklāt vienojas, ka ieroču embargo un ierobežojošie pasākumi, kas attiecas uz četrām personām, kuras iekļautas sarakstā saistībā ar divu opozīcijas politiķu, viena uzņēmēja un viena žurnālista miklainu pazušanu, tiks pagarināti uz divpadsmit mēnešiem.
6. Baltkrievijas 2016. gada parlamenta vēlēšanu perspektīvā Padome skubina Baltkrievijas iestādes ātri reaģēt uz ieteikumiem, kas iekļauti EDSO / Demokrātisko iestāžu un cilvēktiesību biroja (ODIHR) galīgajā ziņojumā par 2015. gada 11. oktobra prezidenta vēlēšanu norisi, tostarp par tiesisko un procesuālo regulējumu. Padome atzinīgi vērtē Baltkrievijas arvien pieaugošu atvērtību dialogam un sadarbībai ar EDSO/ODIHR. Padome atgādina, cik lielu nozīmi tā piešķir uzlabojumiem šajā jomā un cilvēktiesību ievērošanai, demokrātijai un tiesiskumam Baltkrievijā.
7. Padome nosoda nāvēssoda piemērošanu Baltkrievijā un jo īpaši pauž nožēlu par diviem nesen piespriestajiem nāvēssodiem, un mudina Baltkrievijas iestādes ieviest moratoriju kā pirmo soli virzībā uz nāvēssoda atcelšanu. Padome cerīgi raugās uz gaidāmajiem ekspertu un sabiedriskajiem pasākumiem nāvēssoda saistībā, kuru norise plānota 2016. gadā.
Padome atkārtoti apstiprina savu aicinājumu atjaunot bijušo politiskodzīto pilsoniskās un politiskās tiesības un uzsver, ka ir jānodrošina pulcēšanās un biedrošanās brīvība, cita starpā arī ļaujot reģistrēt politiskas un pilsoniskās sabiedrības organizācijas. Padome uzsver dinamiskas pilsoniskās sabiedrības nozīmi valsts sociālajā un ekonomiskajā labklājībā un aicina Baltkrievijas iestādes ļaut pilsoniskajai sabiedrībai vairāk iesaistīties diskusijās par valdības politiku. Padome pastiprināti mudina Baltkrievijas iestādes likvidēt visus šķēršļus brīvu un neatkarīgu plašsaziņas līdzekļu darbībai, tostarp ar jaunu plašsaziņas līdzekļu forumu reģistrāciju un žurnālistu akreditāciju. Padome Baltkrieviju aicina arī ievērot to personu tiesības, kuras pieder pie nacionālajām minoritātēm. Padome turpinās cieši sekot līdzi situācijai šajā ziņā.
8. Padome pozitīvi vērtē ES un Baltkrievijas dialoga atsākšanu cilvēktiesību jautājumos un ar nepacietību gaida tā nākamo kārtu, kuru Baltkrievija piedāvāja rīkot Minskā pavasara beigās. Kopā ar Baltkrievijas iesaistīšanos 2015. gada vispārējā periodiskā pārskatā šie ir pozitīvi soļi uz priekšu, un Padome mudina Baltkrievijas iestādes turpināt darbu šajās jomās un aicina Baltkrieviju šo darbu veikt, pilsoniskajai sabiedrībai līdzdarbojoties.
ES Baltkrieviju arī aicina sekot ANO līguma struktūru paustajiem ieteikumiem un pilnībā sadarboties ar ANO speciālajām procedūrām, tostarp īpašo referentu cilvēktiesību jautājumos Baltkrievijā, un citiem mehānismiem. Padome skubina pastiprināt sadarbību starp Baltkrieviju un Eiropas Padomi, lai Baltkrievija kļūtu par tās pilntiesīgu dalībnieci.
Padome atkārtoti apstiprina ES gatavību palīdzēt Baltkrievijai pildīt savus pienākumus pret demokratizāciju un cilvēktiesību pilnīgu ievērošanu un ar nepacietību gaida iespēju apspriest šos tematus divpusējā līmenī.
9. Padome atkārtoti pauž savu stingro apņemšanos stiprināt ES saikni ar Baltkrievijas tautu un pilsonisko sabiedrību. ES lielu nozīmi piešķir pastiprinātiem tiešiem personiskiem kontaktiem ar Baltkrieviju, kuri būtu jāsekmē ar tādām programmām kā "Erasmus+", un cer, ka drīz tiks pabeigtas sarunas un parakstīts nolīgums par vīzu atvieglotu izsniegšanu, nolīgums par atpakaļuzņemšanu un mobilitātes partnerību.
10. Padome atkārtoti apstiprina, ka labas kaimiņattiecības un reģionālā sadarbība ir svarīgi elementi ES un Baltkrievijas sadarbības uzlabošanai. Padome, atgādinot savus 2015. gada 20. jūlija secinājumus par enerģētikas diplomātiju, atkārtoti apstiprina, cik svarīgi ir garantēt kodoldrošību ārpus ES robežām, un šajā saistībā aicina Baltkrieviju izvērst konstruktīvu sadarbību ar attiecīgajām starptautiskajām iestādēm.
11. Padome saglabā atvērtību ES un Baltkrievijas attiecību turpmākai izvēršanai un gatavību spert turpmākos soļus, lai attiecīgajā kontekstā pastiprinātu politiskās attiecības un nozaru sadarbību. Padome atzinīgi vērtē Komisijas nodomu šogad ar Baltkrieviju sākt mērķsadarbību. Tā uzsver Eiropas kaimiņattiecību politikas (EKP) pārskata nozīmi un atzīmē, ka Baltkrievija sniedz lielisku iespēju piemērot diferencētu pieeju. Padome tālab nolēma paātrināt to pasākumu īstenošanu, kuru mērķis ir pastiprināt ES un Baltkrievijas sadarbību vairākās ar ekonomiku, tirdzniecību un palīdzību saistītās jomās, nolūkā modernizēt Baltkrieviju un tās ekonomiku un Baltkrievijas iedzīvotāju labā, tostarp ņemot vērā pievienošanos PTO un sadarbību ar starptautiskajām finanšu iestādēm, it sevišķi EIB un ERAB atbilstoši to attiecīgajām pilnvarām. Padome Baltkrieviju arī mudina paātrināt tik ļoti nepieciešamās ekonomikas reformas. Priekšnosacījums tam, kādu politiku nākotnē ES veidos attiecībā pret Baltkrieviju, joprojām būs reālie, Baltkrievijas spertie soļi virzībā uz universālo pamatbrīvību, tiesiskuma un cilvēktiesību ievērošanu.

12. Padome turpinās sekot līdzi ES un Baltkrievijas koordinācijas grupas darbam, tādējādi turpinot iestrādes, kas liktas starpposmā modernizācijas jautājumos, tostarp ar darba programmu, kurā ietverti cilvēktiesību jautājumi, un ļoti cer sagaidīt pilsoniskās sabiedrības iesaistīšanos.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press